

INHOUD

INLEIDING	13
DEEL I – SAMENSTELLING EN INSTALLATIE VAN DE FEDERALE KAMERS	17
Hoofdstuk 1 – De Kamer van volksvertegenwoordigers	17
Hoofdstuk 2 – De Senaat	27
<i>Afdeling 1 – De deelstaatsenatoren</i>	28
<i>Afdeling 2 – De gecoöpteerde senatoren</i>	35
<i>Afdeling 3 – Bijzondere bepalingen inzake de samenstelling van de Senaat</i>	37
DEEL II – ORGANEN VAN DE FEDERALE KAMERS	39
Hoofdstuk 1 – De plenaire vergadering	39
<i>Afdeling 1 – Bijeenroeping en agenda</i>	40
<i>Afdeling 2 – Openbaarheid vs. gesloten deuren</i>	46
<i>Afdeling 3 – Bespreking</i>	48
1. Wie mag het woord voeren?.....	49
2. Spreekrecht.....	51
3. Spreektijd.....	52
4. Het vorderen van de aanwezigheid van een regeringslid.....	59
5. Sluiting van de bespreking.....	61
<i>Afdeling 4 – Procedurekwesties</i>	62
1. Prejudiciële kwesties en voorranghebbende vragen.....	62
2. Ordemoties.....	69
3. Urgentie.....	70
<i>Afdeling 5 – Tucht</i>	73
1. De handhaving van de tucht ten aanzien van de parlementsleden.....	73
2. De handhaving van de tucht ten aanzien van buitenstaanders.....	83
<i>Afdeling 6 – Stemmingen</i>	86
1. Quorum.....	86
2. Wijze van stemmen.....	88
2.1. De stemming bij zitten en opstaan.....	89
2.2. De naamstemming.....	91
2.3. De geheime stemming.....	94

2.4. Telling.....	95
3. Meerderheden	96
4. Stemafspraken, stemverklaringen en redenen van onthouding	102
4.1. Stemafspraken.....	102
4.2. Stemverklaringen	104
4.3. Redenen van onthouding	105
5. Volgorde van stemmingen	106
<i>Afdeling 7 – Verslaglegging</i>	<i>109</i>
Hoofdstuk 2 – De verenigde Kamers	115
Hoofdstuk 3 – De commissies.....	119
<i>Afdeling 1 – De vaste commissies</i>	<i>120</i>
1. Samenstelling van de vaste commissies	120
2. Benaming en bevoegdheden van de vaste commissies	124
3. Werking van de vaste commissies	126
3.1. Voorzitter en Bureau.....	126
3.2. Bijeenroeping.....	128
3.3. Agenda	130
3.4. Opening en verdaging van de vergadering	132
3.5. Aanwezigheid van het bevoegde regeringslid	133
3.6. Deelname aan de vergaderingen.....	135
3.7. Openbaarheid versus gesloten deuren	136
3.8. Spreektijd	138
3.9. Tucht	139
3.10. Hoorzittingen en externe adviezen.....	140
3.11. Stemmingen	144
3.12. Verslaglegging.....	147
<i>Afdeling 2 – Tijdelijke commissies.....</i>	<i>149</i>
<i>Afdeling 3 – Bijzondere commissies.....</i>	<i>151</i>
<i>Afdeling 4 – Subcommissies en werkgroepen.....</i>	<i>155</i>
<i>Afdeling 5 – Adviescomités</i>	<i>157</i>
<i>Afdeling 6 – Gemengde commissies.....</i>	<i>161</i>
1. De parlementaire overlegcommissie	163
1.1. Samenstelling	163
1.2. Installatie.....	165
1.3. Bevoegdheden	166
1.4. Werkwijze.....	167
1.4.1. Voorzitterschap	167
1.4.2. Beslotenheid van de vergaderingen en aanwezigheid van de regering.....	168

1.4.3.	Saisine en bijeenroeping	169
1.4.4.	Wijze van beslissen.....	170
2.	Het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie.....	173
Hoofdstuk 4 – De fracties.....		179
Hoofdstuk 5 – De taalgroepen.....		187
Hoofdstuk 6 – De Conferentie van voorzitters		191
Hoofdstuk 7 – Het Bureau.....		197
<i>Afdeling 1 – Voorlopig Bureau</i>		<i>197</i>
<i>Afdeling 2 – Vast Bureau.....</i>		<i>198</i>
1.	Samenstelling	198
2.	Wijze van beraadslagen en beslissen	202
3.	Bevoegdheden.....	203
3.1.	Bevoegdheden van de voorzitter.....	204
3.2.	Bevoegdheden van de ondervoorzitters en de bureauleden.....	210
3.3.	Bevoegdheden van het Bureau met betrekking tot materiële aangelegenheden.....	210
3.4.	Bevoegdheden van het Bureau met betrekking tot “niet-materiële” aangelegenheden	214
3.5.	Vertegenwoordiging in en buiten rechte van Kamer en Senaat..	216
DEEL III – BEVOEGDHEDEN EN WERKING VAN DE FEDERALE KAMERS.....		219
Hoofdstuk 1 – De normerende bevoegdheid		220
<i>Afdeling 1 – Grondwetgeving</i>		<i>220</i>
1.	De herzieningsprocedure.....	220
1.1.	De verklaring tot herziening	221
1.2.	De ontbinding van de Kamers	225
1.3.	De eigenlijke grondwetsherziening.....	226
2.	De overgangsbepaling bij artikel 195 van de Grondwet	233
3.	De coördinatieprocedure	235
<i>Afdeling 2 – Wetgeving</i>		<i>238</i>
1.	Het wetgevend initiatief.....	238
1.1.	Wetsontwerpen	238
1.2.	Wetsvoorstellen	241
1.3.	De bevoegdheidsverdeling tussen Kamer en Senaat en de kwalificering van wetsontwerpen en wetsvoorstellen	244
1.3.1.	Wie kwalificeert een wetsontwerp of wetsvoorstel?.....	245

1.3.2.	Voor welke aangelegenheden geldt de verplicht monocamerale procedure (art. 74 Gw.)?	246
1.3.3.	Voor welke aangelegenheden geldt de verplicht bicamerale procedure (art. 77 Gw.)?.....	247
1.3.4.	Voor welke aangelegenheden geldt de optioneel bicamerale wetgevingsprocedure (art. 78 Gw.)?	250
1.3.5.	“Gemengde” of “meervoudige” kwalificering	251
1.3.6.	Herkwalificering en overleg over de te volgen wetgevingsprocedure.....	257
1.3.7.	De regeling van bevoegdheidsconflicten.....	259
2.	De behandeling van wetsontwerpen en wetsvoorstellen in Kamer en Senaat: verloop van de wetgevingsprocedure in het algemeen.	263
2.1.	De toestemming tot het drukken en ronddelen van wetsvoorstellen.....	264
2.2.	De inoverwegingneming van wetsvoorstellen	268
2.3.	De toepassing van raadplegings- en samenwerkingsverplichtingen op wetsvoorstellen.....	273
2.4.	Verzoeken van het Parlement om advies van de Raad van State	276
2.4.1.	Facultatieve versus verplichte adviesaanvragen	276
2.4.1.1.	Facultatieve adviesaanvragen.....	277
2.4.1.2.	Verplichte adviesaanvragen	279
2.4.1.2.1.	Op verzoek van een derde van de leden van de assemblee.....	279
2.4.1.2.2.	Op verzoek van de meerderheid van de leden van een taalgroep.....	281
2.4.1.2.3.	Op verzoek van twaalf leden van de parlementaire overlegcommissie.....	282
2.4.2.	Voorwerp van de parlementaire adviesaanvraag.....	283
2.4.3.	Termijnen	286
2.4.4.	De gemachtigde ambtenaar	288
2.4.5.	Impact van de adviesaanvraag op de wetgevingsprocedure ...	288
2.4.5.1.	Schorsing van de bespreking en de stemmingen	288
2.4.5.2.	Schorsing van de termijnen van de evocatieprocedure	290
2.4.5.3.	Gevolgen van de adviezen.....	291
2.5.	Het amenderingsrecht en het splitsingsrecht	292
2.5.1.	Houders van het amenderings- en splitsingsrecht	292
2.5.2.	Termijn voor de indiening van amendementen	294
2.5.3.	Ontvankelijkheid van amendementen	295
2.5.4.	Specifieke regels met betrekking tot de bespreking van amendementen in plenaire vergadering	299
2.5.5.	Specifieke kenmerken van het amenderingsrecht in het kader van de optioneel bicamerale wetgevingsprocedure (art. 78 Gw.).....	300
2.5.6.	Het splitsingsrecht.....	301

2.6.	De behandeling van ontwerpen en voorstellen in commissie	302
2.6.1.	Verwijzing naar commissie.....	302
2.6.2.	Samenvoeging van voorstellen en ontwerpen.....	305
2.6.3.	Aanwezigheid van de indiener en de regering.....	309
2.6.4.	Aanwijzing van de rapporteur(s).....	310
2.6.5.	Inleidende uiteenzetting, algemene bespreking en artikelsge- wijze bespreking.....	312
2.6.6.	De uitlichting van bepalingen.....	314
2.6.7.	Stemmingen en tweede lezing	317
2.6.8.	Commissieverslag en tekst aangenomen door de commissie ..	322
2.6.8.1.	Inhoud en structuur van het commissieverslag	323
2.6.8.2.	Recht van verbetering	326
2.6.8.3.	Goedkeuring van het commissieverslag.....	327
2.6.8.4.	Ronddeling van het commissieverslag.....	328
2.6.8.5.	Mondeling verslag	329
2.6.8.6.	Zaak zonder verslag.....	330
2.6.8.7.	De door de commissie aangenomen tekst	331
2.7.	De behandeling van ontwerpen en voorstellen in plenaire ver- gadering	332
2.7.1.	Algemene bespreking.....	333
2.7.2.	Artikelsgewijze bespreking	336
2.7.3.	Stemmingen	337
2.7.4.	Gronden van uitstel van de eindstemming in plenaire verga- dering.....	338
2.7.4.1.	Tweede lezing	338
2.7.4.2.	Alarmbelprocedure.....	341
2.7.4.3.	Andere gronden van uitstel van de eindstemming	342
2.7.5.	Rapportering over de bespreking in plenaire vergadering.....	343
3.	Verloop van de monocamerale wetgevingsprocedure (art. 74 Gw.)	344
4.	Verloop van de verplicht bicamerale wetgevingsprocedure (art. 77 Gw.)	345
5.	Verloop van de optioneel bicamerale procedure (art. 78 Gw.)	348
5.1.	Evocatie door en eerste onderzoek in de Senaat	348
5.2.	Terugzending naar en tweede onderzoek in de Kamer.....	350
5.3.	Verlenging van de termijn van onderzoek door de parlemen- taire overlegcommissie	351
6.	Bekrachtiging, afkondiging en bekendmaking.....	354
	Hoofdstuk 2 – De begrotingsbevoegdheid.....	357
	<i>Afdeling 1 – Inleiding.....</i>	<i>357</i>
	<i>Afdeling 2 – De belangrijkste principes van de begrotingsprocedure</i>	<i>361</i>

<i>Afdeling 3 – Verloop van de begrotingsprocedure</i>	365
1. Indiening van de begrotingsontwerpen en verzending naar de commissies	365
2. Advies van de vaste commissies	367
3. Behandeling in de commissie voor de Financiën en de Begroting.	368
4. Behandeling in plenaire vergadering	369
5. Impact van het EU-begrotingsbeleid op de begrotingskalender	371
6. Begrotingscontrole	375
<i>Afdeling 4 – Financierwet en voorlopige kredieten</i>	376
<i>Afdeling 5 – Begrotingsruiters</i>	378
<i>Afdeling 6 – Kredietoverschrijdingen</i>	380
<i>Afdeling 7 – Spoedeisende betalingen (“schatkistvoorschotten”)</i>	381
<i>Afdeling 8 – De wetten houdende eindregeling van de begroting (de “rekeningwetten”)</i>	382
<i>Afdeling 9 – Bijstand van het Rekenhof</i>	384
<i>Afdeling 10 – Dotaties</i>	389
<i>Afdeling 11 – De begrotingen van Kamer resp. Senaat</i>	392
Hoofdstuk 3 – De controlebevoegdheid	395
<i>Afdeling 1 – Het schenken van het vertrouwen aan de regering</i>	396
<i>Afdeling 2 – Het ontnemen van het vertrouwen aan de regering</i>	400
<i>Afdeling 3 – De beleidsverklaringen van de regeringsleden</i>	407
<i>Afdeling 4 – Interpellaties</i>	411
1. Algemeen	411
2. Specifieke regels voor de behandeling van interpellaties in plenaire vergadering	418
3. Specifieke regels voor de behandeling van interpellaties in commissie	419
<i>Afdeling 5 – Moties na regeringsverklaringen en interpellaties</i>	421
1. Regels gemeenschappelijk aan de diverse soorten moties	421
2. De eenvoudige motie	426
3. De motie van vertrouwen	428
4. De motie van voordracht	431
5. De constructieve motie van wantrouwen	432
6. De (“gewone”) motie van wantrouwen	433

7. De motie van aanbeveling	434
<i>Afdeling 6 – Het vragenrecht</i>	436
1. Inleiding	436
2. Gemeenschappelijke vereisten en ontvankelijkheidsvoorwaarden voor de diverse soorten vragen	437
3. Schriftelijke vragen	443
4. Het vragenuurtje in plenaire vergadering (“question time”)	445
5. Mondelinge vragen in commissie	453
6. Dringende vragen	457
<i>Afdeling 7 – Resoluties</i>	459
<i>Afdeling 8 – Verplichte rapportering aan het Parlement</i>	464
<i>Afdeling 9 – Bezoek- en inzagerecht</i>	466
1. Bezoekrecht	466
2. Inzagerecht	468
<i>Afdeling 10 – Parlementaire controle op de Europese besluitvorming</i> ...	476
Hoofdstuk 4 – De autonome bevoegdheden van Kamer en Senaat .	485
<i>Afdeling 1 – Het onderzoek van de geloofsbrieven</i>	486
<i>Afdeling 2 – De opheffing van de parlementaire onschendbaarheid</i>	494
1. De parlementaire onverantwoordelijkheid	494
1.1. Wat wordt verstaan onder de “parlementaire onverantwoordelijkheid”?	494
1.2. Toepassingsgebied van de parlementaire onverantwoordelijkheid	496
1.2.1. Wie geniet de bescherming?	496
1.2.2. Vanaf welk ogenblik geldt de bescherming?	497
1.2.3. In welke gevallen geniet men de bescherming?	497
1.3. Draagwijdte van de bescherming	499
2. De parlementaire onschendbaarheid	501
2.1. Wat verstaat men onder de “parlementaire onschendbaarheid”?	501
2.2. Toepassingsgebied van de parlementaire onschendbaarheid	503
2.2.1. Wie geniet de bescherming?	503
2.2.2. Vanaf welk ogenblik geldt de bescherming?	503
2.2.3. In welke gevallen geniet men de bescherming?	504
2.3. Draagwijdte van de bescherming	506
2.4. Schorsing van de vervolging	509
2.5. Opheffing van de onschendbaarheid	511
2.5.1. Het verzoek tot opheffing van de onschendbaarheid	511
2.5.2. Beraadslaging in commissie	513
2.5.3. Beraadslaging in plenaire vergadering	515

<i>Afdeling 3 – De Federale Deontologische Commissie en de Deontologische Code</i>	519
<i>Afdeling 4 – De machtiging tot vervolging van ministers</i>	523
<i>Afdeling 5 – De wijziging van de Reglementen van Kamer en Senaat</i> ...	529
<i>Afdeling 6 – Benoemingen en voordrachten</i>	536
1. Benoemingen	537
2. Voordrachten	542
3. Procedure	544
<i>Afdeling 7 – Het recht van onderzoek</i>	549
1. Inleiding	549
2. Beslissing tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie	553
3. De bevoegdheden van de parlementaire onderzoekscommissies...	557
3.1. Algemeen	557
3.2. Delegatie van onderzoeksbevoegdheden	558
3.2.1. Interne delegatie van onderzoeksbevoegdheden.....	558
3.2.2. Externe delegatie van onderzoeksbevoegdheden	558
3.3. Welke concrete onderzoeksbevoegdheden heeft een onderzoekscommissie?	560
3.3.1. Onderzoeksverrichtingen waarvoor de tussenkomst van een magistraat niet verplicht is	560
3.3.1.1. Het verhoren en confronteren van getuigen.....	560
3.3.1.2. Gerechtelijke plaatsopneming	566
3.3.2. Onderzoeksverrichtingen die altijd aan een magistraat moeten worden toevertrouwd.....	566
3.3.2.1. Beperving van de bewegingsvrijheid	566
3.3.2.2. Huiszoekingen en inbeslagnemingen.....	567
3.3.2.3. Afluisteren, kennisnemen en opnemen van privécommunicatie en -telecommunicatie	567
3.3.3. Het inzagerecht in gerechtelijke dossiers	567
3.3.4. Het inzagerecht in administratieve dossiers	569
3.3.5. Het beroep op de Vaste Comités P en I.....	569
4. De werking van de parlementaire onderzoekscommissies	570
4.1. Openbaarheid van en deelname aan de vergaderingen.....	570
4.2. Geheimhoudingsplicht	571
4.2.1. Algemeen	571
4.2.2. Sancties ten aanzien van parlementsleden die de geheimhoudingsplicht schenden.....	572
4.2.3. Sancties ten aanzien van andere deelnemers aan parlementaire onderzoeksverrichtingen die de geheimhoudingsplicht schenden.....	574
4.2.4. Inzage in documenten van de onderzoekscommissie.....	575

4.3. Aanwijzing van deskundigen	576
4.4. Aangifte van misdrijven	577
4.5. Verslag	577
<i>Afdeling 8 – De informatieverlagen en de inleidende verslagen op parlementair initiatief</i>	581
1. De informatieverlagen	581
2. Het inleidend verslag op parlementair initiatief	583
<i>Afdeling 9 – De controle op de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen</i>	586
1. Krachtlijnen van de wet van 4 juli 1989	586
1.1. Financiering van de politieke partijen	587
1.2. Beperking van de verkiezingsuitgaven	590
1.3. Open boekhouding.....	593
2. De Controlecommissie	595
<i>Afdeling 10 – De commissie ad hoc Rekenhof</i>	604
<i>Afdeling 11 – De voorkoming en regeling van belangenconflicten met betrekking tot wetgevende normen</i>	607
1. Inleiding	607
2. Procedure tot regeling van belangenconflicten	609
2.1. Wie kan de procedure opstarten?	609
2.2. Voorwaarden voor het opstarten van de procedure.....	610
2.3. De schorsing van de procedure	614
2.4. Het overleg.....	620
2.5. Het gemotiveerd advies van de Senaat	622
2.6. De beslissing van het Overlegcomité.....	624
<i>Afdeling 12 – Vrijwaring van de internationale rol en de hoofdstede- lijke functie van Brussel</i>	627
<i>Afdeling 13 – De bescherming van ideologische en filosofische minder- heden</i>	629
<i>Afdeling 14 – Het verlenen van de naturalisatie</i>	631
<i>Afdeling 15 – Het onderzoek van de verzoekschriften en van de versla- gen van het College van federale ombudsmannen</i>	638
1. Het onderzoek van de verzoekschriften	638
2. Het onderzoek van de verslagen van het College van federale om- budsmannen.....	645
<i>Afdeling 16 – Het toezicht op de politie-, inlichtingen- en veiligheids- diensten</i>	648
1. De Vaste Comités van Toezicht op de politiediensten resp. de in- lichtingen- en veiligheidsdiensten	649

2. De parlementaire begeleidingscommissies	653
<i>Afdeling 17 – De controle op de legeraankopen</i>	<i>657</i>
<i>Afdeling 18 – Het instellen van beroepen tot vernietiging en het indienen van memories bij het Grondwettelijk Hof</i>	<i>660</i>
1. Beroepen tot vernietiging	660
2. Memories	662
Hoofdstuk 5 – Bevoegdheden van het federale Parlement in een periode van lopende zaken	665
<i>Afdeling 1 – Impact van de “lopende zaken” op de wetgevende bevoegdheid van het federale Parlement</i>	<i>667</i>
<i>Afdeling 2 – Impact van de ‘lopende zaken’ op de begrotingsbevoegdheid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.....</i>	<i>675</i>
<i>Afdeling 3 – Impact van de “lopende zaken” op de controlebevoegdheid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.....</i>	<i>676</i>
<i>Afdeling 4 – Impact van de “lopende zaken” op de “autonome” bevoegdheden van het federale Parlement.....</i>	<i>679</i>
<i>Bibliografie</i>	<i>681</i>